

IN GEBED GETROKKEN

MET JAN VAN HET KRUIS

Vastentijd 2022 – Leven in de goddelijke barmhartigheid met de heiligen van de Karmel

(Lc 9, 28-36) NBV21

« Ongeveer acht dagen nadat Hij dit had gezegd ging Hij met Petrus, Johannes en Jakobus de berg op om te bidden. Terwijl Hij aan het bidden was, veranderde de aanblik van zijn gezicht en werd zijn kleding stralend wit. Opeens stonden er twee mannen met Hem te praten: het waren Mozes en Elia, die in hemelse luister verschenen waren. Ze spraken over zijn heengaan, de weg die Hij in Jeruzalem zou voltooien. Petrus en de beide anderen waren in een diepe slaap gevallen; toen ze ontwaakten, zagen ze de luister die Jezus omgaf en de twee mannen die bij Hem stonden. Toen de mannen zich van Hem wilden verwijderen, zei Petrus tegen Jezus: ‘Meester, het is goed dat wij hier zijn, laten we drie tenten maken, een voor U, een voor Mozes en een voor Elia,’ maar hij wist niet wat hij zei. Terwijl hij nog aan het spreken was, kwam er een wolk aandrijven die hen overdekte; toen de wolk hen omhulde werden ze bang. Er klonk een stem uit de wolk, die zei: ‘Dit is mijn Zoon, mijn uitverkorene, luister naar Hem!’ Toen de stem verstomd was, was Jezus weer alleen.

Ze zwegen over het voorval en vertelden in die tijd aan niemand wat ze hadden gezien. »

1. Luisteren naar het evangelie

LUCAS, EVANGELIST VAN HET GEBED

Lucas stelt het gebed centraal in zijn evangelie. Hij bezorgde ons veel teksten die het dagelijkse gebed van de christenen voeden, lofzangen in de traditie benoemd met hun eerste woorden uit de Latijnse vertaling: het *Magnificat* (1, 46-55: «Mijn ziel verheft de Heer»), het *Benedictus* (1, 68-79: «Gezegend zij de Heer»), het *Nunc Dimittis* (2, 29-32: «Nu, Heer»), het *Gloria* (2, 14: «Glorie aan God»), maar ook het begin van het *Ave Maria* in het verhaal van de Aankondiging en natuurlijk het *Pater Noster*.

Het evangelie van Lucas begint met het gebed in de tempel in Jeruzalem en eindigt daar met een lofprijzing (24:53). De evangelist vertelt ons vanaf het begin zorgvuldig dat alle gebeden door God worden

verhoord en daarom worden verhoord zoals God dat wil. Als we ervoor kiezen om te bidden, moeten we vooral niet vergeten met wie we praten en dat God onze gebeden altijd zal beantwoorden. **Kiezen om te bidden, is al het antwoord op het gebed naleven**, omdat ik daardoor kies voor het meest essentiële in het geestelijk leven: mijn vertrouwen op God stellen. Aan het begin van zijn evangelie stelt Lucas ons twee grote bidders voor die hun leven volhardend in gebed doorbrachten: Simeon en Anna (2,27.37).

Dan begint het openbare leven van Jezus: hij stopt nooit met bidden en Lucas herinnert ons hieraan op elk belangrijk moment van zijn leven, wat de andere evangelisten niet doen. We kunnen eens halt houden om Jezus te vergezellen in zijn gebed en hem vragen ons meer in zijn gebed te trekken:

Jezus is aan het bidden wanneer de Geest op hem neerdaalt bij de Jordaan (3:21).

Hij bidt te midden van zijn apostolische toewijding (5, 16).

Hij bidt lang voordat hij de Twaalf kiest (6, 12).

Hij bidt als hij zijn discipelen vraagt: ‘Wie denken jullie dat ik ben?’ (9, 18).

Hij bidt op de top van de Tabor (9, 29); we komen hier nog op terug.

Hij is in gebed wanneer zijn discipelen hem vragen om hen te leren bidden (11:1).

Hij bidt tijdens zijn Passie en in het bijzonder voor Petrus (22, 31-32) wanneer deze weigert te bidden (21, 36).

Hij bidt in Getsemane waar hij ons dringend uitnodigt om te volharden in het gebed (22,40.44.46).

Hij bidt aan het kruis voor zijn beulen (23, 34).

Ten slotte, geeft hij zich in gebed over aan de Vader: “Vader, in uw handen beveel ik mijn geest” (23:46).

Laten we Jezus vragen om ons in zijn gebed te trekken! Bidden is geen recept, het is een leven in relatie, het is het hart van onze relatie met God waar we concreet ons verlangen beleven om van hem, van zijn goedheid en barmhartigheid afhankelijk te zijn.

DE TRANSFIGURATIE, MYSTERIE VAN AANTREKKING

De Transfiguratie onthult ons dus de diepte van de relatie tussen Jezus en zijn Vader en dit wordt gemanifesteerd door het licht. Het licht is zelf onbeschrijfelijk omdat het een realiteit van ongelooflijke intensiteit wekt: de Liefdesrelatie tussen de Vader en de Zoon. Deze kwaliteit van Liefde wordt aan alle mensen aangeboden door de Menswording van het Woord, die in elk menselijk leven het zaad van zo’n relatie komt leggen. Het kan alleen in ons groeien als we ons met de drie discipelen tot Jezus wenden.

Om te delen in de ervaring van Jezus, moest hij ons eerst meenemen naar een berg. Jezus moet ons in zijn gezelschap trekken: hiervoor moeten we afstand nemen, uitstijgen boven onze gebruikelijke manier van omgaan met datgene wat het dagelijkse leven van ons leven uitmaakt. We hebben een nieuwe blik nodig. We worden daarom uitgenodigd om Jezus met volharding en aandringen te vragen ons met hem af te scheiden. Hij alleen zal ons dieper kunnen laten doordringen in wat hij zelf beleeft in zijn intimiteit met de Vader. Dit pad kan misschien lang en moeilijk lijken - we klimmen! Het belangrijkste is om te **volharden door Jezus te vragen ons te trekken, wat er ook gebeurt**. Want aan de top zullen we ook veront-rust zijn. Hier zijn Mozes en Elia in gesprek met Jezus over zijn lijden en zijn dood aan het kruis.

Om ons in staat te stellen zijn leven als zoon te delen, zal Jezus alle duisternis van onze menselijkheid op zich nemen; zonden, wonden, lijden... Het licht waarin hij leeft in gemeenschap met zijn Vader: hij weet hoe moeilijk het voor ons is om het te verwelkomen. Hij zal het in het hart van de duisternis plaatsen door zijn Passie en zijn Kruis. We worden uitgenodigd om voortdurend onze zonden, onze duisternis, onze wonden in Christus af te leggen. In ruil daarvoor ontvangen we een nieuwe capaciteit om het licht van de gemeenschap met de Vader in de Heilige Geest te verwelkomen. Wat Jezus bij zijn Vader zag - en wat ons is geopenbaard in het licht van Tabor, ontvangen we in zekere zin op Golgota; wanneer we al onze duisternis, die van onszelf en die van anderen overgeven aan het doorboorde hart van Jezus om in zijn hart de gemeenschap met de Vader te ontvangen, manifesteert deze gemeenschap zich in ons voordeel in de Verrijzenis van Jezus.

Dit is een lange pelgrimstocht vergelijkbaar met de Exodus. Bedenk dat de Hebreëen moeite hadden om echt hun vertrouwen in God te stellen. Petrus roept daarom het Loofhutfenfeest (Soekot) op dat voor de Joden nog steeds een pelgrimsfeest is dat de begeleiding door God van het volk tijdens de Exodus viert. Door Jezus aangetrokken tot op de top van de Tabor, ontvangen we het geloof dat God dagelijks aanwezig is en aan het werk is in ons leven om zijn Belofte in ons te vervullen: om ons te laten delen in het leven van zijn Zoon. **Zowel op de top van de Tabor als op de Calvarieberg bereikt ons de barmhartigheid van God.**

Alles zal dan in de nacht worden gezet opdat onze harten zich openen wanneer de stem van de Vader weerklinkt en uitdrukking geeft aan het geschenk dat hij ons dagelijks geeft: Jezus is aanwezig, altijd bij ons en hij spreekt tot ons. Zijn woorden alleen hebben de kracht om ons wakker te maken! De kleine Theresia kon zeggen dat luisteren naar het Woord van Jezus “de enige voorwaarde voor ons geluk” is (vgl. Brief 165).

God alleen heeft de macht om ons in deze nacht te brengen om ons het ware licht te openbaren, de aanwezigheid van Jezus binnenin, in ons hart. Maar deze ervaring verontrust ons diep omdat ze tegelijkertijd onze ellende en onze zonde onthult. Deze openbaring nodigt ons niet uit tot angst, schuldgevoelens of erger nog, om het licht de rug toe te keren. We worden uitgenodigd om **onze zwakheid op ons te nemen en van daaruit te kiezen om de uitdrukking van ons verlangen te hernieuwen om onszelf aan de barmhartigheid van God toe te vertrouwen**, deze barmhartigheid uitgedrukt door de aanwezigheid van Jezus bij ons.

“En terwijl de stem werd gehoord, was er slechts Jezus, alleen.” Horen en zien versmelten als het gaat om de stem van de Vader en de aanwezigheid van Jezus. De Vader zegt dat we naar Jezus moeten kijken. Ernaar kijken is dus ook ernaar luisteren. Teresa van Avila deed deze uitnodiging aan haar Karmelietessen: *“Ik vraag je niet aan Hem te denken...Ik vraag je slechts naar Hem te kijken.”* (Weg 26.3). Ze richt zich ook tot ons allemaal! Hoe meer we ervoor kiezen om naar hem te kijken en naar hem te luisteren, om zijn aanwezigheid te verwelkomen, hoe meer we het verlangen zullen ontvangen om intenser van zijn leven te leven. Jezus wacht alleen op ons verlangen, hoe zwak het in het begin ook is. Als we trouw op hem gefocust blijven, zullen we niet langer buiten zijn aanwezigheid, zijn invloed, zijn uitstraling kunnen leven. Vragen we met Elisabeth van de Drie-eenheid: «Boei mij zozeer dat ik uw lichtkrans nooit meer kan verlaten.» (Intieme Nota's 15)

2. Jan van het Kruis, cantor van de barmhartigheid (1542-1591)

Om een persoon in geestelijke moeilijkheden te helpen, schrijft Jan van het Kruis een gebed waardoor hij in staat gesteld wordt zich op Gods barmhartigheid te verlaten. We zijn vandaag stuk voor stuk de gelukkige ontvangers van dit gebed. Jan van het Kruis nodigt ons uit om het ons eigen te maken. De fundamentele realiteit van dit gebed is ons onvermogen om onszelf te redden. **Jan van het Kruis nodigt ons uit om van wanhoop naar vreugde te gaan.** Laten we eerst dit gebed lezen voordat we er stapsgewijs over gaan mediteren:

Heer God, mijn Beminde,

als Gij U nog mijn zonden herinnert en daarom datgene niet doet waarom ik U voortdurend vraag, voltrek dan daarin uw wil, mijn God. Dat immers verlang ik het meest. Wees goed en vol mededogen, en Gij zult in mijn zonden gekend worden.

En als Gij nu wacht op mijn werken om terwille daarvan mijn bede in te willigen, geeft Gij mij dan die werken en volvoert Gij ze in mij. Zo ook het lijden dat Gij zoudt willen aanvaarden. Moge dit geschieden. En als Gij nu niet op mijn werken wacht, waarop wacht Gij dan, mijn zeer milde Heer ? Waarom talmt Gij? Als hetgeen ik U vraag in uw Zoon uiteindelijk toch gawe om niet en mededogen moet zijn, neem dan mijn onbeduidende bijdrage. Gij wilt die toch. Schenk mij toch dat goed. Gij wilt dit immers evenzeer.

Want wie zal zich kunnen ontdoen van die povere wijze van handelen en zijn begrensdheid, als Gij hem niet opheft tot U in zuiverheid van liefde, mijn God? Hoe zal zich tot U kunnen opheffen de mens, die geboren en geschapen is in deze laagvlakte, als Gij hem niet omhoogtrekt, mijn Heer, met dezelfde hand waarmee Gij hem hebt gemaakt?

Gij zult mij toch niet ontnemen, mijn God, wat Gij me eens hebt gegeven in uw enige Zoon Jezus Christus, in Wie Gij mij gegeven hebt alles wat ik maar verlang? Ik zal er mij daarom over verheugen, dat Gij niet zult talmen als ik van mijn kant blijf wachten.

Waarom stelt ge uit en wacht ge ? Ge kunt immers God nu al beminnen in uw hart ?

Van mij zijn de hemelen en van mij is de aarde. Van mij zijn de heidenen, de rechtvaardigen horen mij toe en de zondaars. De engelen zijn van mij en de Moeder van God en alles is van mij. God zelf is van en voor mij, omdat Christus de mijne is en helemaal voor mij. Wat vraagt ge dan nog en wat zoekt ge mijn ziel ? Van u is dit alles en alles is voor u. Acht u niet minderwaardig en let niet op de kruimels die van de tafel van uw Vader vallen.

Trek naar buiten en beroem u op uw glorie. Verschuil u daarin en wees blij, en ge zult verkrijgen wat uw hart verlangt. (Gebed van een op God verliefde ziel)

Dit gebed bestaat uit 6 delen van zeer ongelijke lengte. Het eerste is het langste: *“Heer God, mijn Beminde! (...)Gij wilt dit immers evenzeer.”* Jan van het Kruis begint met de beschrijving van een geestelijke

staat van hulpeloosheid, eenzaamheid, schuld. Maar heel snel geeft hij ons een licht in deze nacht: **onze fouten, aangeboden aan de barmhartigheid van God, zullen ons God laten kennen!** Welke realiteit we ook doormaken, het kan altijd een pad worden als we ons tot God wenden om het hem aan te bieden. We worden uitgenodigd om in te stemmen vanuit het reële en het als springplank te kiezen om alles op de vrijgevigheid om niets van God te zetten, wiens vreugde het is om aan iedereen te geven, wat onze situatie ook is. Natuurlijk voelen we ons erg hulpeloos alsof er geen enkele uitweg is. Maar door te volharden in het aanbieden hiervan aan God, zullen we gevoelig worden voor zijn aanwezigheid en voor zijn bevrijdingswerk in het hart zelf van ons leven.

“Want wie zal zich kunnen ontdoen van die povere wijze van handelen (...) als Gij hem als Gij hem niet omhoogtrekt, mijn Heer, met dezelfde hand waarmee Gij hem hebt gemaakt?” Wat een uitstekende manier om ons diepere probleem uit te drukken! We zijn niet in staat om zelf een echte relatie met God tot stand te brengen als hij die zelf niet aan ons geeft. De enige oplossing - en dit is wat we moeten accepteren - is dat God doet wat hij alleen kan en wil doen. We worden uitgenodigd, net als de melaatsen in het evangelie, om te steunen op Gods verlangen om ons te genezen: «Als je wilt, kun je mij zuiveren!» **Onze steun is Gods verlangen!** Kortom, aan ons lot overgelaten, zijn we hopeloos. Deze situatie wordt voor ons een uitnodiging om ergens anders op te steunen: op Gods verlangen.

“Gij zult mij toch niet ontnemen, mijn God, wat Gij me eens hebt gegeven in uw enige Zoon Jezus Christus, in Wie Gij mij gegeven hebt alles wat ik maar verlang? Ik zal er mij daarom over verheugen, dat Gij niet zult talmen als ik van mijn kant blijf wachten » Het komt allemaal ineens samen en het is een complete ommekeer! Hij die om de genade van genezing vroeg terwijl hij nog steeds geconfronteerd werd met zijn slavernij, getuigt nu met vertrouwen van de overwinning van Jezus te midden van zijn ellende. **Opsluiting en eenzaamheid worden omgezet in gemeenschap in de zekerheid van de aanwezigheid van Jezus.** Dit is de essentie van onze samenwerking: geloven dat Jezus aanwezig is en in gemeenschap met ons is en dat hij ons wil meedelen wat hij is, in welke toestand ik me ook bevind, en dit op alle niveaus - psychologisch, fysiek, moreel en spiritueel. Wat dan het hart wordt van wat in mijn bewustzijn woont, is dat de Vader mij zijn Zoon geeft en dat zonder voorwaarden. **Mijn dag ontvouwt zich door ervoor te kiezen om van mijn indrukken, mijn waarnemingen of mijn gedachten naar de aanwezigheid van Jezus in mij en voor mij te gaan.** Door dit te doen, ontvang ik de overtuiging dat er niets groter, rijker is om te verlangen dan Jezus, omdat dit geschenk zelfs mijn diepste verlangens overtreft. Deze toestand, die dag in dag uit beleefd wordt, maakt in ons de liefde van God los:

“Waarom stelt ge uit en wacht ge ? Ge kunt immers God nu al beminnen in uw hart ? (...)Trek naar buiten en beroem u op uw glorie. Verschuil u daarin en wees blij, en ge zult verkrijgen wat uw hart verlangt. » Gecentreerd op Christus en op zijn barmhartigheid die hij ons biedt, wat er ook met ons gebeurt, onze relatie met alle realiteiten van het leven, zal worden getransformeerd.

“Op welk uitstel wacht je, aangezien je God nu in je hart kunt liefhebben? (...) Ga naar buiten en verheerlijk jezelf in je glorie; verberg je erin en verheug je en je zult krijgen waar je hart om vraagt.” Gecentreerd op Christus en op zijn barmhartigheid die hij ons biedt, wat er ook met ons gebeurt, onze relatie met alle realiteiten van het leven, zal worden getransformeerd. Laten we daarom deze week dit gebed weer opnemen en het bidden in gemeenschap met alle mensen die deelnemen aan deze retraite om ons samen aan de genade van God te offeren!

Br. Denis-Marie Ghesquières (klooster van Parijs)

Elke dag van de week bidden met Jan van het Kruis

Maandag 14 maart : de schoonheid zoeken

« Wees barmhartig zoals jullie Vader barmhartig is. Oordeel niet, dan zal er niet over je geoordeeld worden. Veroordeel niet, dan zul je niet veroordeeld worden. Vergeef, dan zal je vergeven worden. » (Lc 6,36-37) NBV21

«De goddelijke barmhartigheid, die zich in mededogen over de ziel heen buigt en haar zijn liefde en gratie indrukt en instort, waardoor Hij haar met schoonheid bekleedt en zo hoog verheft, dat zij deelgenote wordt aan de goddelijke natuur zelf. » (Geestelijk Hooglied B 32,4)

Ik span me in om te zoeken naar schoonheid in de mensen die ik vandaag ontmoet.

Dinsdag 15 maart : je zwakheid afgeven

« De belangrijkste onder jullie zal jullie dienaar zijn. Wie zichzelf verhoogt zal worden vernederd, en wie zichzelf vernederd zal worden verhoogd. » (Mt 23,11-12) NBV21

« Hoe zal zich tot U kunnen opheffen de mens, die geboren en geschapen is in deze laagvlakte, als Gij hem niet omhoogtrekt, mijn Heer, met dezelfde hand waarmee Gij hem hebt gemaakt? » (Gebed van een op God verliefde ziel)

Ik bied de Heer een zwakheid aan die mij hindert en ik vraag hem mij daarvan te bevrijden.

Woensdag 16 maart : werp je zorg op God

« HEER, luister naar mij, hoor de plannen van mijn tegenstanders. ... en dat terwijl ik voor U stond om uw toorn van hen af te wenden. » (Jer 18,19-20) NBV21

« Leef in geloof en hoop, al is het ook duister. In deze duisternis beschermt God uw ziel. Werp uw zorg op God. Hij is voor u bezorgd. Hij zal u niet vergeten. Denk niet dat Hij u alleen laat. Dan doet u Hem onrecht aan. » (Brief 40)

In mijn gebed herhaal ik mijn geloof in de Heer en bid ik met het Credo.

Donderdag 17 maart : geef aanleiding aan de goedheid van God

« Niets is zo onbetrouwbaar als het hart, onverbeterlijk is het, wie zal het kennen? Ik, de HEER, ben het die het hart doorgront, die nieren toetst, die ieder naar zijn levenswandel beloont, aan ieder geeft wat hij verdient. » (Jer 17,9) NBV21

« Heer God, mijn Beminde, als Gij U nog mijn zonden herinnert en daarom datgene niet doet waarom ik U voortdurend vraag, voltrek dan daarin uw wil, mijn God. Dat immers verlang ik het meest. Wees goed en vol mededogen, en Gij zult in mijn zonden gekend worden. » (Gebed van een op God verliefde ziel)

Laat ik mij vernieuwen door het sacrament van de verzoening? Helpt het mij om mij over te geven aan de wil van de Heer?

Vrijdag 18 maart : je laten omvormen

« De broers zagen wel dat hun vader het meest van Jozef hield. Daarom konden ze Jozef niet uitstaan en hadden geen goed woord meer voor hem over. » (Gn 37,4) NBV21

« God, die alle volmaaktheid is, strijdt tegen alle onvolmaakte gestaltenissen van de ziel. Dit doet Hij om de ziel, (...), tot bedaren te brengen en haar vrede en licht te schenken. Dit doet ook het vuur, wanneer het het hout doordrongen heeft. »

(Levende Vlam van Liefde Strofe B 1,23)

Ik vraag aan de Heer om al mijn passies te verteren - jaloezie, woede, trots, ... - en om de naastenliefde, het geloof en de hoop in mij te doen groeien.

Zaterdag 19 maart : Zijn liefde erven

« Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen u, ik ben het niet meer waard uw zoon genoemd te worden. » (Lc 15,18-19) NBV21

« Daar Hij barmhartig, medelijdend en goedertieren is, voelt ge zijn barmhartigheid, medelijden en goedertierenheid. ...en zegt tot u: ...Ik ben de uwe en voor u, en Ik ben blij te zijn zoals Ik ben, om de uwe te worden, en Mij aan u te geven. » (evende Vlam van Liefde Strofe B 3,6)

Herken ik God als Vader? Voel ik me als zoon of dochter erfgenaam van zijn liefde?